Håndtering av forurenset grunn

Dokumentnr.	GE-2.10-07 R
Type	Rutine
Kapittel	2.10 Ytre miljø
Gjelder for	Alt arbeid i eller med forurenset grunn og forurensede masser i Gjerdalens prosjekter, også miljøsanering og arbeid utført av underentreprenører
Revisjon / dato	Rev. 01 · Utkast
Utarbeidet av	HMS- og kvalitetsleder
Godkjent av	Daglig leder
Krav og grunnlag	ISO 14001 8.1; Forurensningsloven § 7; Forurensningsforskriften kap. 2; Avfallsforskriften kap. 9 og 11
Erstatter	SmartDok 0210-011 R

1. Formål og omfang

Rutinen viser tiltak og ansvarsdeling når vi arbeider med forurenset grunn, og hvordan forurensede masser skal håndteres. Tiltakshaveren (vanligvis byggherren) og Gjerdalen som entreprenør har ulike plikter. Når Gjerdalen selv er tiltakshaver, har vi begge rollene.

Om grunnen er forurenset, avklares etter **GE-2.10-06 R** Undersøkelse av mulig forurenset grunn. Prøvetaking står i **GE-2.10-08 R** Prøvetaking av forurenset grunn.

2. Ansvar

Rolle	Ansvar
Prosjektleder	Avklarer med tiltakshaveren hvem som har ansvaret for prøvetaking, tiltaksplan og levering av masser, og sørger for at dokumentasjonen leveres tiltakshaveren.
Anleggsleder	Har ansvaret for rutinen på anlegget. Stanser arbeidet når forurensning påtreffes, sørger for at arbeidet ikke starter før tiltaksplanen er godkjent, og at massene håndteres etter planen.
Maskinkjører og lastebilsjåfør	Følger tiltaksplanen og hindrer spredning ved graving, mellomlagring og transport.
Fagarbeider/hjelpearbeider	Følger tiltaksplanen, bruker riktig verneutstyr og melder fra om avvik.

3. Arbeidsgang

3.1 Ansvarsdeling mellom tiltakshaver og entreprenør

Problemstilling	Tiltakshaverens ansvar	Entreprenørens (Gjerdalens) ansvar
Er det sannsynlig at grunnen er forurenset?	Vurdere om det er sannsynlig at grunnen er forurenset, og gi melding til entreprenøren.	Hvis forurensning påtreffes etter at arbeidet i marken har startet, skal arbeidet stanses. Gi melding til tiltakshaveren. Se **GE-2.10-06 R**.
Grunnen er forurenset	Sørge for prøvetaking, slik at graden og omfanget blir kartlagt. Lage tiltaksplan som sikrer ønsket miljøkvalitet, at forurensning av vann og grunn unngås, at bygge- og anleggsarbeidet ikke fører til forurensning, og at forurensede masser håndteres forsvarlig.	Eventuelt utføre prøvetaking, se **GE-2.10-08 R**. Ikke forårsake forurensning av grunn eller vann. Håndtere forurensede masser forsvarlig, se 3.2.
Tiltaksplanen må godkjennes av kommunen	Søke og få godkjenning.	Ikke sette i gang arbeidet før godkjenningen foreligger.

Problemstilling	Tiltakshaverens ansvar	Entreprenørens (Gjerdalens) ansvar
Oppdatere avfallsplanen	Tiltakshaveren er ansvarlig.	Følge avfallsplanen, se **GE-3.06-13 R** Avfallsplan.
Gjennomføring av opprydding	Dokumentere overfor kommunen at oppryddingen skjer etter tiltaksplanen.	Gjennomføre oppryddingen etter tiltaksplanen.
Levere forurensede masser til godkjent type mottak	–	Entreprenøren er ansvarlig, med mindre annet er avtalt.
Sluttrapport og dokumentasjon	Levere sluttrapport til kommunen.	Levere dokumentasjon på mengder, mottak og kvitteringer til tiltakshaveren.

Viktig: Arbeid i forurenset grunn skal ikke starte før tiltaksplanen er godkjent av kommunen.

3.2 Disponering av massene

Masser	Hva vi kan gjøre med dem
Rene masser (under normverdi)	Kan brukes i andre prosjekter eller kjøres til deponi godkjent av kommunen.
Masser over normverdi	Kan bare brukes på tiltaksområdet. Kan de ikke brukes der, skal de kjøres til deponi godkjent av Statsforvalteren.
Litt forurensede masser som skal brukes andre steder	Kan brukes i andre prosjekter, avhengig av typen forurensning og hvor massene skal brukes. Masser som ikke disponeres på eiendommen, skal til godkjent deponi eller behandlingsanlegg med tillatelse etter forurensningsloven (forurensningsforskriften § 2-5). Annen bruk krever tillatelse fra forurensningsmyndigheten, normalt Statsforvalteren.
Masser over grensen for farlig avfall (over tilstandsklasse 5)	Leveres som farlig avfall med deklarasjon. Se **GE-2.08-13 R** og **GE-2.08-14 D**.
Ukjente masser	Håndteres ikke som rene masser før det er sannsynliggjort at de er rene.

3.3 Under arbeidet

- Hold forurensede masser atskilt fra rene masser.
- Mellomlagre forurensede masser på tett underlag og tildekket, slik at nedbør ikke gir avrenning.
- Hindre avrenning til grøfter, kummer og bekker, se **GE-2.10-03 R** Utslipp til bekker og vann.
- Dekk til lasset under transport. Rengjør maskiner og kjøretøy før de kjører ut på offentlig vei, slik at forurensning ikke spres.
- Bruk verneutstyr etter risikovurderingen, for eksempel hansker og åndedrettsvern ved støv eller damp. Vask hendene før måltider. Se **GE-2.01-03 R** Bruk av personlig verneutstyr.

3.4 Etter arbeidet

1. Gjennomfør oppryddingen etter tiltaksplanen.
2. Samle kvitteringer og dokumentasjon fra mottakene, og send dem til tiltakshaveren, slik at tiltakshaveren kan levere sluttrapport til kommunen.

4. Kontroll, registrering og dokumentasjon

- Godkjent tiltaksplan lagres på prosjektet før arbeidet starter.
- Mengder, mottak og kvitteringer for leverte masser lagres på prosjektet og sendes tiltakshaveren.
- Farlig avfall deklareres, se **GE-2.08-14 D** Deklarasjon for farlig avfall.
- Avvik fra tiltaksplanen og utslipp registreres som RUH i SmartDok.

5. Referanser

- Forurensningsloven § 7
- Forurensningsforskriften kapittel 2 (opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider)
- Avfallsforskriften kapittel 9 (deponering av avfall) og kapittel 11 (farlig avfall)
- **GE-2.01-03 R** Bruk av personlig verneutstyr
- **GE-2.04-21 R** Masseflytting
- **GE-2.08-13 R** Lagring og levering av farlig avfall
- **GE-2.08-14 D** Deklarasjon for farlig avfall
- **GE-2.10-03 R** Utslipp til bekker og vann
- **GE-2.10-06 R** Undersøkelse av mulig forurenset grunn
- **GE-2.10-08 R** Prøvetaking av forurenset grunn
- **GE-3.06-13 R** Avfallsplan
- **GE-3.06-95 R** Mottak av eksterne masser

Revisjonshistorikk

Rev.	Dato	Endring	Godkjent av
01	Utkast	Første utgave i GE-håndboka. Skrevet om fra SmartDok 0210-011 R.	Daglig leder